

Pyöräliiton strategia 2025

Visio 2025: Pyöräliikennettä arvostetaan ja sen kulkutapaosuus kasvaa

Vuonna 2025 pyöräliikenne on arvostettu liikennemuoto ja sen kulkutapaosuus on kasvanut valtakunnallisesti 30 % vuoden 2018 tilanteesta.

Liikennesuunnittelussa, lainsäädännössä sekä liikennettä ja liikenneturvallisuutta koskevilla päätöksillä otetaan huomioon vaikutukset kansanterveyteen.

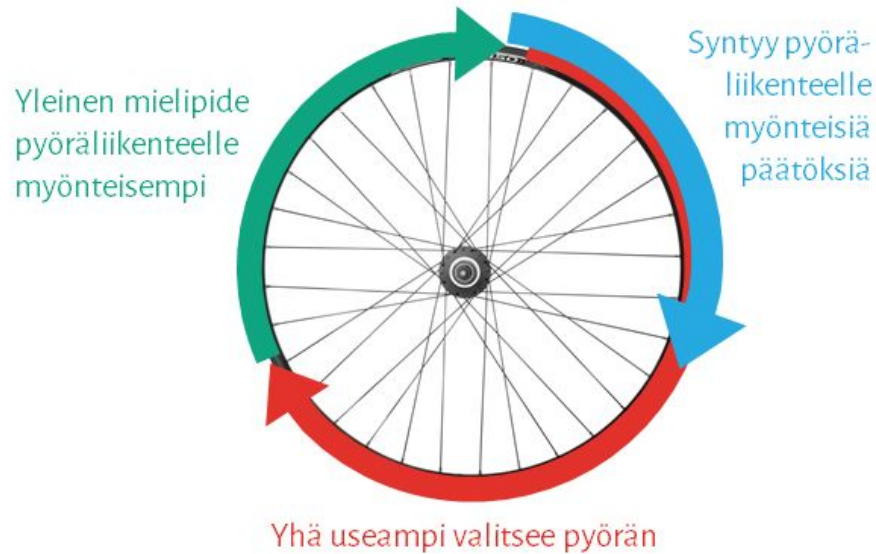
Rakennettu ympäristö ja julkinen keskustelu viestivät, että polkupyörä on houkutteleva kulkuväline kaikenikäisille, tavallisille ihmisille.

Tiivistelmä

Tavoitteemme on, että yhä useampi valitsee pyörän. Siksi edistämme pyöräliikenteelle myönteisiä päätöksiä ja vaikutamme yleiseen mielipiteeseen.

Vaikutustyössä Pyöräliitto toimii valtakunnan tasolla ja paikallisjärjestöt omilla alueillaan. Olemme aktiivisia liikenneturvallisuuskeskustelussa ja riskienhallintahierarkian mukaisesti keskitymme vaikuttavimpiin toimenpiteisiin. Edistämme liikennejärjestelmän terveyshyödyt huomioivaa plussavisiota ja nostamme pyöräliikenteen arvostusta.

Muutoksen pyörä

Ilmastonmuutoksen torjumiseksi tarvitaan liikenteen kokonaisvaltainen muutos, jossa yksityisautoilun osuus laskee ja pyöräliikenteen vastaavasti nousee. Ylivoimaisesti tärkein ja välttämätön tekijä kulkutapaosuuden nostamisessa on laadukas infrastruktuuri, jonka aikaansaamiseksi tarvitaan konkreettisia, pyöräliikenteelle myönteisiä päätöksiä.

Pyöräliikenteelle myönteinen päätös saa enemmän ihmisiä liikkumaan pyörällä. Mitä enemmän ihmisiä liikkuu pyörällä, sitä suopeampi yleinen mielipide on pyöräliikennettä kohtaan.

Kun yleinen mielipide on pyöräliikenteelle myönteinen, se asettaa painetta päätöksentekijöitä kohtaan ja myös tekee pyöräliikenteelle myönteisistä päätöksistä hyväksyttävämpiä.

Nämä kolme ilmiötä muodostavat positiivisen kierteen, jossa pyöräliikenteen suosio kasvaa vähitellen.

Tavat, joihin keskitymme tavoitteiden saavuttamiseksi:

- 1. Vaikutamme yleiseen mielipiteeseen pyöräliikenteen edistämiseksi**
- 2. Vaikutamme päätöksiin valtakunnallisesti ja paikallisesti**
- 3. Edistämme plussavisiota**

Vaikutamme yleiseen mielipiteeseen pyöräliikenteen edistämiseksi

Pyöräliikenteelle myönteisten päätösten hyväksyttävyyden kannalta on tärkeää, että mahdollisimman moni liikkuu pyörällä edes joskus. Kun pyörä on tuttu liikkumisväline, on helpompi ymmärtää pyöräliikenteen edistämiseksi tehtävät päätökset ja hyväksyä ne.

Pyöräliikenne pitää nähdä osana liikennettä. Tavoitteena on siirtää julkinen keskustelu pyörällä liikkuvien moralisoinnista siihen, että yleisesti vaaditaan niin houkuttelevaa infraa, että sillä halutaan ajaa pyörällä.

Pyörällä liikkuminen on tavallisten ihmisten tavallista toimintaa. Pyöräliiton tutkimuksen mukaan 78 % käyttää pyörää vähintään silloin tällöin ja 13 % ajaa pyörällä ympäri vuoden. Nämä huomioiden viestinnässä tärkeitä ovat matalan kynnyksen arkiset asiat, eli esimerkiksi pyörän hankinta, käyttö kevyisiin ostoksiin ja asiointiin sekä työmatkapyöräily.

Ympärivuotisen pyöräliikenteen lisääminen on merkittävää, erityisesti aloittaminen ja kokeilu ovat tärkeitä esille tuotavia asioita.

Arjen matkojen tekeminen pyörällä on hyvästä, oli se sitten satunnaista tai päivittäistä. Liikunta, matkailu ja raskaampi tavarankuljetus kuormapyörillä ovat oleellisia pienemmälle osalle ihmisistä ja siksi toissijaisia uusien ihmisten tavoittamiseksi. Sankaritarinat vetoavat vain pieneen osaan, tuntuvat etäisiltä ja voivat aiheuttaa huonommuuden tunnetta vähemmän pyörällä liikkuvissa.

Viestinnässä rohkaistaan ihmisiä kokeilemaan heille uusia asioita. Tavoitteena on saada heidät tuntemaan tyytyväisyyttä kokeilusta ja verratessaan itseensä ennen kokeilua. Ei syyllisyyttä siitä, että asiasta ei ole vielä muodostunut tapaa tai että muut ovat jo pidemmällä.

Vaikutamme päätöksiin valtakunnallisesti ja paikallisesti

Pyöräliitto edistää pyöräliikennettä vaikuttamalla erityisesti valtakunnallisen tason päättäjiin, virkamiehiin ja muihin toimijoihin. Pyöräliiton vaikutustyön periaatteena on avoimuus.

Paikallisjärjestöt edistävät pyöräliikennettä paikallistasolla, yhteistyössä katusuunnittelijoiden, kunnossapidon henkilökunnan ja paikallispoliitikkojen kanssa. Paikallisjärjestöt tukevat valtakunnallista vaikuttamistyötä toimimalla yhteistyössä alueeltaan valittujen kansanedustajien kanssa.

Tavoitteina ovat suoraan pyöräliikenteeseen liittyvän rahoituksen lisääminen sekä pyöräliikenteeseen vaikuttavien lakien ja asetusten muuttaminen pyöräliikenteelle suosiollisemmiksi. Työn tueksi edistämme julkista keskustelua samoista aiheista.

Pyöräliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen edellyttää, että yksityisautoilun osuus pienenee. Vaikutustyön tulee keskittyä liikenteen kokonaisvaltaiseen muutokseen. Kaikessa päätöksenteossa on otettava huomioon vaikutus pyöräliikenteeseen, myös sellaisissa päätöksissä, jotka eivät ensi silmäyksellä näytä liittyvän pyöräliikenteeseen ollenkaan.

Liikenteen ongelmia kaupungeissa ei voi ratkaista lisäämällä autoilua tai muuttamalla autojen teknisiä ominaisuuksia. Vaikutamme siihen, että lainsäädäntö, rahoitus ja yhdyskuntasuunnittelu ohjaavat siirtymää autoilusta pyöräliikenteeseen ja jalankulkuun. Jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteiden heikentämistä autoliikenteen eduksi ei tule hyväksyä.

Edistämme plussavisiota

Liikenne- ja viestintäministeriön Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa esittämän plussavision perusajatus on, että liikennejärjestelmä voi aiheuttaa mittavia terveyshyötyjä yhteiskunnalle ja tämän tulisi olla yksi ohjaava tekijä koko liikennepolitiikassa. Kun nykyinen nollavisio on se, että kenenkään ei pitäisi kuolla liikenteessä, plussavisio tarkoittaa sitä, että liikennejärjestelmän oikeanlaisella suunnittelulla voimme pelastaa ihmisiä ennenaikaisia kuolemia aiheuttavilta sairauksilta ja parantaa heidän elämänlaatuaan. Nollavisio on siis korvattava plussavisiolla. Plussavisio otetaan aktiiviseen käyttöön viestinnässä.

Plussavisiossa otetaan huomioon kaikki ne tavat, joilla liikenne vaikuttaa ihmisten terveyteen. Tämä sisältää liikenneturvallisuuden, mutta sen vaikutus otetaan huomioon sen todellisessa mittakaavassa. Plussavision mukaan henkeä ja terveyttä saattaa uhata liikenneonnettomuuden lisäksi myös esimerkiksi katupöly, liikennemelu, liikunnan puute tai liiallinen istuminen.

Liikennejärjestelmän toteuttamisen tulee perustua plussavisioon, joka houkuttelee ihmisiä liikkumaan terveyttä edistävillä tavoin. Tien rakenteen ja liikennejärjestelmän yleensä on oltava sellainen, että jalan ja pyörällä liikkuminen on sujuvaa ja miellyttävää, jotka pidemmällä matkoilla yhdistyvät helposti julkiseen liikenteeseen.

Julkisuudessa käytävä liikenneturvallisuuskeskustelu ja sen myötä toimenpiteet eivät tällä hetkellä kohdistu eri riskitekijöihin niiden riskin suuruuden mukaan, eikä vaarallisimpiin riskitekijöihin puututa usein lainkaan.

Pyöräliiton tavoitteena on, että liikenneturvallisuudesta käytävässä keskustelussa tunnistetaan riskienhallinnan hierarkia, eli oleelliset riskitekijät ja niihin tehokkaimmin vaikuttavat toimenpiteet. Se, mistä ongelmista keskustellaan, vaikuttaa toimenpiteisiin, eli mitä ongelmia lähdetään korjaamaan ja millä keinoin.

Parhaiten liikenneturvallisuutta edistetään rakentamalla turvallista liikenneympäristöä. On tarpeellista siirtyä pois ajattelusta, jossa "kaikki toimenpiteet ovat yhtä tärkeitä", koska se kohdistaa rajalliset resurssit vähemmän tehokkaisiin toimenpiteisiin. Vaikuttaminen ihmisten käyttäytymiseen valistamalla ei ole tehokasta liikenneturvallisuustyötä.

Plussavisio on linjassa liikenneturvallisuuden edistämisen ja pyöräliikenteen sujuvuuden kanssa. Samat asiat, jotka tekevät liikenneympäristöstä pyöräilylle sujuvaa ja houkuttelevaa, tekevät siitä myös turvallista.

Toimenpiteet

Strategiakauden tärkeimmät toimenpiteet ovat:

- Vaikutetaan Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman rahoituksen ja toteuttamisen puolesta, erityisesti:
  - Kuntien pyöräteiden investointiavustus ja MAL-rahoitus
  - Valtion pyörätieverkon parantaminen ja korjaus
  - Työmatkakuluvähennyksen muuttaminen
  - Kävelyn ja pyöräilyn määrien kehittymisen vuosittainen seuranta
- Varmistetaan, että valtio uudistaa kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman
  - Kannustetaan maakuntia tekemään omat kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmat
- Toteutetaan vaikutuskampanjat vaalien yhteydessä
- Edistetään ymmärrystä liikenteen vaikutuksesta terveyteen eli plussavisiota
- Tavoitellaan liikenneturvallisuustyön painopisteiden ja toimintatapojen uudistamista
- Koostetaan vuosittain katsaus pyöräliikenteen nykytilasta Suomessa
- Järjestetään VeloFinland -konferensseja ja tuodaan esille hyviä esimerkkejä myös maailmalta
- Pyöräliikenteen positiivisessa viestinnässä korostetaan matalaa kynnystä ja pyöräilyn helppoutta, rohkaistaan ihmisiä aloittamaan
- Tehdään strategisia tavoitteita tukevia projekteja 2-4 nykyisellä perusrahoituksen tasolla
  - Projektien tavoitteena on käynnistää ja organisoida toiminta
  - Hyvin toimivat projektit vakainaistetaan

Talous ja resurssit

Taloudelliset tavoitteet

- Lisätään ydintoimintoihin käytettävän yleisrahoituksen määrää.
- Pidetään tulopohja jatkossakin laajana.
- Parannetaan vakavaraisuutta niin, että kassassa on aina vähintään 3 kuukauden käyttövarat.

Varainhankinta, myynti ja projektit

- Lisätään varainhankintaa 35 000 eurolla vuoteen 2018 verrattuna.
- Palvelumyyntiä lähinnä yhteisöasiakkaille. Myydyt palvelut ja tuotteet tukevat strategisia tavoitteita.
- Kehitetään projektien puitteissa tehtävää myyntiä, jotta projektit ovat taloudellisesti voitollisia.

Jäsenyydet

- Panostetaan jäsenhankintaan ja nostetaan jäsenmäärä 4000 henkeen.
- Tuetaan vanhojen jäsenten pitämistä siirtämällä jäsenrekisterin ylläpito liiton hoidettavaksi.
- Luodaan yhteinen tietokanta jäseneduista. Kehitetään yhteistä jäsenetujen hankkimista.